

Vrijedno publicističko djelo

Nakon pažljivog iščitavanja rukopisa kojeg je autor, g. Gavrilo Antonić, politički analitičar, društveni hroničar i političar iz Bijeljine - već četvrtu godinu na „privremenom radu“ u Banjoj Luci - naslovio jednostavnim i odveć prozaičnim naslovom: **POLITIČKE ANALIZE I KOMENTARI**, kao njegov recenzent dajem sljedeće mišljenje i ocjenu.

Nema sumnje, radi se o vrijednoj zbirci tekstova različite provenijencije, prosedea, analitičke i političke vrijednosti i dometa. Antonić je u svoj manuskript sabrao 43 teksta, odnosno izlaganja, pisana ili izgovorena različitim povodima, za različite potrebe, koja su nastala u vremenskom periodu od šest (6) godina, tj. od 2000. godine, pa do avgusta 2006. godine. Formalno uzev, svi tekstovi bi se mogli sistematizovati i klasifikovati u tri dominantne grupe: prva su autorski napisni, njih 35, najčešće u formi novinskih kolumni (ukoliko ovo nije pleonazam), pisanih o i povodom aktualnih tema iz oblasti politike, ekonomije, prava, skupštinskih zasjedanja, rada Vlade, odnosa između političkih partija, pozicije i opozicije, bitnim socijalnim procesima kao što su tranzicija vlasništva, političkih odnosa, sistema vrijednosti itd., privatizacija, demokratija, demilitarizacija, borba protiv korupcije i kriminala, rad organa gonjenja i otkrivanja, revizije poslovanja i sl., zatim odnosima unutar Bosne i Hercegovine, posebno u svjetlu (ne)implementacije Dejtonskog mirovnog sporazuma, pa o njenim odnosima sa susjedima, evropskim integracijama i standardima, pomirenju i povjerenju, Haškom tribunalu i nizu drugih, „škakljivih“ i sasvim životnih tema.

Svi napisi iz ovog bloka mogli bi se dalje razvrstati na tzv. klasičnu političku analitiku, tj. njegove komentare i analize u svojstvu nezavisnog autora, zatim „izvještaje“ iz skupštinskih klupa, pri čemu se ne radi o njegovim istupima u Narodnoj skupštini RS, nego o politikološkim zapažanjima o svemu onome što se zbiva(lo) u tom najvišem zakonodavnom tijelu srpskog državotvornog entiteta u BiH, tj. Narodnoj skupštini RS. Svi ovi tekstovi objavljeni su u banjalučkim glasilima: „Nezavisnim novinama“ i sedmičnom političkom magazinu „Novi Reporter“

Druga grupa tekstova su intervjuji koje je Gavrilo Antonić davao javnim glasilima iz Republike Srpske, uglavnom bijeljinskim televizijama: NTV „Arena“ i BNTV, zatim listu „Novi Reporter“ i na kraju listu „Bulevar“ u avgustu 2006. g., uglavnom u svojstvu (tada) aktuelnog političara. A podsjećam buduće čitaoce ovog Antonićevog štiva da je on u dužem vremenskom periodu bio, između ostalog, generalni sekretar (kako to strašno zvući) Demokratske stranke Republike Srpske, zatim narodni poslanik u Parlamentu Republike Srpske (2000-2006.), te, u dva mandata, odbornik u SO-e Bijeljina (1997-2004. g.), a sada je tzv. visoki funkcio-

ner u Partiji demokratskog progra

sa RS. U treću grupu tekstova koje je on sakupio i priredio u ovoj knjizi, spada njegovo političko obraćanje na završnom skupu njegove Demokratske stranke RS u Bijeljini, novembra 2000. godine. Iz njega se najbolje razaznaje argumentacija za moju tezu da je naš pisac uspješniji i interesantniji kao analitičar/komentator, nego političar, posebno u praktično-pragmatičnom smislu te rijeći.

Čini mi se da je Antonić zanimljiviji, rekao bih - i korisniji, kao analitičar nego kao političar. Njegovi uvidi i refleksije o socijalnim procesima, političkim odnosima, dogadajima i ličnostima iz vremena kad su bili aktuelni predstavljaju dragocjen izvor, ne samo pukih podataka i činjenica, nego i nastojanje da se neki temeljni društveni procesi i odnosi razumiju, objasne, da se među njima otkrije i dešifruje neka kauzalna veza, identificuje smisao i moguće reperkusije po aktere istorijskih kretanja. Autoru treba odati priznanje što je u svojim tekstovima, na ograničenom novinskom prostoru, uspio da prepozna teme, koliko zanimljive za širi čitalački krug, toliko i značajne za opstojnost, razvitak i posvemašnji prosperitet našeg polisa - Republike Srpske, da ih elaboriše i deskripiše na način primjereno životu „vilinog konjica“, tj. samo jednog dana, ali da se one i danas, pet godina od nastanka, mogu čitati kao aktuelno i zanimljivo štivo. Naravno, analize i refleksije Gavrila Antonića nisu pretendovale na naučnost i erudiciju poput tekstova vodećih živih srpskih politikologa i sociologa politike, npr. L.J. Tadića, K. Čavoškog, S. Antonića, T. Kuljića, N. Kecmanovića, J. Trkulje, V. Goatija, V. Pešić i drugih, ali one ne ignoriraju osnovne postulante i rezultate naučnih uvida koje su u posljednjih nekoliko godina postigli pomenuti i brojni drugi domaći i strani autori, posebno oni demokratske političke orijentacije. Jer, Antonić se ne služi mimikrijom. On ne skriva da misli i piše pod snažnim uplivom demokratske političke kulture i vrijednosti - na kraju krajeva, naš autor je dugo bio vodeći političar jedne stranke koja se kiti(la) atributom demokratski - preferišući u svojim zaključcima i aksiološkim stavovima opcije koje akceptuju volju naroda i pravila demokratske procedure i norme otvorenog civilnog društva. Ali, on je pisac koji ne poriče svoj nacionalni, srpski, identitet, i koji zna da je u bh uslovima to *conditio sine qua non* ne samo ozbiljnog i objektivnog bavljenja politikom, nego i opstanka zajednice. Kod njega se nacionalno i demokratsko ne isključuju i ne poništavaju. Naprotiv, on pokazuje da je koegzistencija ovih dvaju principa i iz njih dedukovanih sistema vrijednosti, moguća i nužna.

Stil Antonićevog kazivanja je sasvim jednostavan, posebno u pisanim autorskim prilozima, tako da ga može razumjeti svaki tzv. obični čitalac. To je jedna od garancija i, istovremeno, preporuka da se ovaj manuskript objavi i ponudi na uvid i konzumaciju najširoj javnosti, posebno onima koji su propustili da čitaju njegove kolumnе. Drugi razlog i preporuka za

publikovanje ovih tekstova sastoji se u potrebi da se od zaborava otrgne jedno vrijeme, događaji i procesi u njemu, akteri tih zbivanja i odnosa, jedna generacija javnih radnika, posebno političara, da se olakša posao budućim istraživačima, istoričarima, politikolozima i dr., našeg vremena. Jer, nakon što Antonićev publicistički prvenac u formi knjige ugleda svjetlo dana, neće biti potrebe da se listaju požutjele i prašnjave stranice novina u kojima je on svojevremeno objavljivao svoja glasna razmišljanja. Vrijednost je ove publicističke naracije i u tome što se autor trudio, i u tome uspio, da sačuva pristojnost dijaloga i kvalifikacije ideja svojih političkih neistomišljenika. Kod njega nema brutalnosti, prostakluka, vulgarnosti i difamiranja ličnosti i kad oštro kritički ocjenjuje (ne)djela i ponašanja drugih.

Na kraju, autoru sugeriršem da obavezno promijeni naslov knjige, a sadašnji naslov može (o)staviti kao podnaslov. Takođe, rukopis treba još jednom lektorski i korektorski „pročešljati“ kako bi se otklonili sitni nedostaci iz tog domena. Isto tako, razmisliti i o tome ne bi li se neki pasaži iz intervjua mogli sasvim eliminisati čime bi se rukopis oslobođio nepotrebnih ponavljanja istih teza, argumentacije i ocjena.

Štampanjem ovog rukopisa Gavrila Antonića politička publicistika u Republici Srpskoj biće značajno obogaćena a čitaoci dobiti štivo koje se lako čita. Zbog toga ga i preporučujem za objavlјivanje.

Slobodan Nagradić